

# Út a Városmajortól a Mayo Klinikáig

## Önéletrajzi összegzés

a „Száz éve született Dr. Soltész Lajos” emlékszimpoziumon,  
Budapesten 2017. november 24-én elhangzott előadás alapján

Gloviczki Péter dr.

Soltész Lajos nagy ember volt (1. ábra). Nemcsak azért, mert úttörő érsebész, tanszékvezető egyetemi tanár és nemzetközi szakmai tekintély, az Országos Érsebészeti Intézet igazgatója és a Magyar Angiológiai Társaság első elnöke volt, hanem azért is, mert ritkán tapasztalható emberség sugárzott belőle, együttérző volt betegeivel, szerette őket, és szerette a szakmáját. Személyisége meghatározó volt életében, és ezért mindig hálás leszek neki.



1. ábra | Dr. Soltész Lajos professzor (1917–1981)

## Érsebészeti iskola a Városmajorban

Amikor 1972-ben a Városmajori Klinikára kerültem, minden lehetőség adott volt ahhoz, hogy ez az intézet érsebészeti iskola legyen. Ragyogó tanárok dolgoztak itt, tehetséges tanársegédekkel. Az intézeti háttér kiváló volt a több mint 200 éves Semmelweis Orvostudományi Egyetem és a Sebésztovábbképző Klinika Érsebészeti Osztálya révén, amelyet Soltész Lajos már 1953-ban

megalapított. Volt kutatási lehetőség kísérleti műtővel és nagyszerű szakemberekkel, Juhász-Nagy Sándor és Solti Ferenc professzorok vezetése alatt. Soltész professzornak volt előrelátása, célkitűzése, és voltak lehetőségek a fejlődésre.

A IV. Sebészeti Klinikán 1975-ben már magas szintű szív- és mellkasbészeti működött Kudász József, Szabó Zoltán és Besznyák István vezetésével. Soltész Lajos akkor már nagy érsebészeti részleget vezetett, számos kiváló és tapasztalt sebésszel és lelkes tanársegédi gárdával. A fiatal érsebészek mentorai Kudász József, Soltész Lajos, Szabó Imre és Papp Sándor voltak.

A fő érsebész mentor persze Soltész professzor volt. Benne megvolt mindaz, ami egy jó mentor tulajdonsága. Őszinte, sokszor kegyetlenül őszinte volt. Egy jó mentor önzetlen is, akit csak egy cél vezérelhet: a fiatal beosztott szakmai sikere. Egy jó mentor felismeri a fiatal kolléga képességeit, segít neki élni a lehetőségekkel, és segíti hosszú távú szakmai tervének valóra váltásában. Végül, egy jó mentor, mint egy római család feje, betölti a „*pater familias*” szerepét. Ilyen volt Soltész Lajos. Ő volt a „*pater*”, és mi voltunk a „*fiai*”. Nemes Attilát Finnországba, Dzsínich Csabát Németországba, Mogán Istvánt Belgiumba, Acsády Györgyöt Angliába, engem Franciaországba küldött, hogy csak néhány példát említsek. Mi, Soltész „*fiai*”, mentünk, láttunk és győztünk. Hoztuk haza a tudást, tapasztalatot, több nyelven beszéltünk, és bevettünk számtalan új sebészeti megoldást. Soltész klinikája az európai élvonalba került. Világhírű professzorok látogattak ide az 1970-es években, DeBakey Houstonból, Pakrovskij Moszkvából, Malan professzor Milánóból, Robert May Innsbruckból, Emerick Szilagyi Detroitból és Herbert Dardik New Yorkból. Nemzetközi kongresszusokon tartottunk előadásokat nagyszámú, új műtétekről. Az élet pezsgett, egyikünk szakmai sikere serkentette a másikat. Nem is sejtettük, hogy szeretett professzorunk vége milyen közeli és mennyire könnyörtelen volt. Soltész professzornak egy káros szenvedélye volt, a dohányzás, amiről nem tudott leszokni. Nagyon korán, 64 éves korában hagyott itt minket. A legfontosabb örökség, amit ránk hagyott, az életelve, a beteg szeretete volt: „*Salus aegroti suprema lex esto!*” Korai halála

minden munkatársát másként érintette. Én néhány hónappal később vágtam bele kalandos életutamba, amely a Városmajor utcától a Mayo Klinikáig tartott.

Hogy könnyebb legyen megérteni, miért is kötöttem ki a Mayo Klinikán, néhány szót szólok további mentoraimról és példaképeimről, bemutatom a Mayo Klinikát és az ottani magyar kapcsolatokat. Végül egy-két gondolatot leírom az érsebészet mai helyzetéről.

## Mentorok és példaképek

Mentorok és példaképek vezéreltek életutamon. Egy híres Mayo klinikai sebész, az Amerikai Sebészokollégium egykori elnöke, Oliver Beahrs írta: „A sebész hozzáállását a sebészethez nem csupán a személyisége határozza meg, hanem mindazon dolgoknak az összessége, amit képzése során látott, tanult.” Az én képzésem szülővárosomban, Nyíregyházán kezdődött, ahol szüleimmel és négy testvéremmel laktunk. Ott születtem, 1948. május 5-én. Édesapánk, Gloviczki Zoltán és édesanyánk, Erhardt Éva kiemondhatatlan szeretete nevelt bennünket (2. ábra).

Orvoscsaládból származom, Nagypapám Erhardt Tivadar volt, egyeki körzeti orvos, nagybátyám, ifj. Erhardt Tivadar belgyógyász szakorvosként dolgozott az Orvostovábbképző Intézetben. Édesapám, dr. Gloviczki Zoltán bel- és ideggyógyász szakorvos volt, a legjobb orvos, akit valaha is ismertem. Tanított, támogatót, példát mutatót gyerekeinek, nem véletlen, hogy ketten, Zoltán bátyám és én az orvosi pályát választottuk. Zoltán ideg- és elmegyógyász szakorvos lett, előbb a Semmelweis Egyetem Idegklinikáján, majd az Országos Reumatológiai Intézetben dolgozott. Váratlanul, fiatalon halt meg.

Soltész professzorról én apámtól tudtam meg sok mindent. Tőle hallottam, hogy Soltész Lajos 1942-ben végzett a Debreceni Orvostudományi Egyetemen. Az is hamar kiderült, honnan tudta ő ezt ilyen pontosan. Hat évet töltöttek együtt Debrecenben, egyszerre kapták orvosi diplomájukat. Életük végéig jó barátságban voltak.

## Pannonhalma

A négy év, amit a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban töltöttem, meghatározó volt az életemben. Katolikus neveltetést kaptam, tanultam latinul, németül, angolul, oroszul, készültem az orvosegyetemre. Egyik nagy példaképem Endrédi Vendel zirci apát, fizikus és matematikus tanár volt, aki a Rákosi-korszak börtönévei után Pannonhalmán élte utolsó esztendeit. Bérnakeresztfia voltam, hetente ministráltam neki. Személyében megismertem egy embert, akiből szeretet, megbocsátás és nagy műveltség sugárzott. Angoltanárom Kovács Arisztid volt, az olasz gimnázium első igazgatója, Habsburg Ottó egykori tudora. Ma is használlok angol mondatokat, amelyeket tőle tanultam. Tavaly volt 50 éves érettségi találkozó, felidéztek a '60-as évek Pannonhalmját Várszegi Asztrik főapáttal, aki akkor volt kispap, amikor én diák voltam a gimnáziumban.



2. ábra | A Gloviczki család 1957-ben. Középen a szerző

## Budapest és Párizs

A gimnáziumot kitűnően végeztem, így amikor visszakerültem Budapestre, nagy szerencsével rögtön felvettek az orvosegyetemre. Nagy kiváltság volt ez, a kommunista rendszerben egyházi iskolában végzettek rendszeresen egy év késéssel juthattak csak be az egyetemre. A Semmelweis Egyetemen tudományos diákkörös voltam, Jellinek Harry professzor intézetében. Ott ő és Kádár Anna volt a mentorom. Ők szerették meg velem az érpatológiát, döntő szerepet játszottak szakmai pályafutásom alakulásában és abban, hogy a Városmajorban kötöttem ki. Az orvosegyetemem 1972-ben végeztem, a diplomámat „Sub auspiciis Rei Publicae popularis” aranygyűrűvel kaptam, így sikerült bekerülnöm egy olyan kiváló intézetbe, mint a Városmajori Klinika.

Mint fiatal tanársegéd, Soltész professzor segítségével nyertem egy ösztöndíjat Franciaországba. Párizsi tanulmányutam alatt Cormier és Servelle professzoroktól tanultam sokat: Servelle volt az, aki a Mayo Klinikát a világ leghíresebb, legjobb orvosi intézetének tekintette. Ezt nagyon megjegyeztem, gondoltam is magamban, ha a Mayo a világ legkiválóbb klinikája, akkor mit keresek én Párizsban?!

## A Mayo Klinika

1981-ben aztán nekivágtam a nagy útnak, és meg sem álltam Amerikáig, a minnesotai Rochester városában lévő Mayo Klinikáig. Az utamat a Mayón két nagyszerű orvos egyengette: Larry Hollier, az érsebészeti osztály akkori vezetője és Alexander Schirger, egy világhírű angiológus – egy kassai magyar ember fia. Schirger professzor betegei, két testvér, Robert és Stanley Bestor felajánlottak a klinikának egy kutatói ösztöndíjat, hogy tudjak ott dolgozni.

Kétévnyi kutatómunka után, 1983-ban a klinikán érsebész fellow lettem. Ezt követően három és fél évig dolgoztam általános sebész rezidensként, és így az általános sebészeti és az érsebészeti szakvizsgámat is le tudtam tenni. Az álomom 1987-ben vált valóra, amikor 15 évvel azt követően, hogy átvettem a diplomámat Pesten, a Mayo Klinika érsebész szakorvosa lettem.

Mayo klinikai konzultánsként megilletett egy „ajtókártya”, amit az olyan kórtermek ajtajára tettek ki, amelyekben betegem feküdt. Ez a „door card” beszédes: a kesztyűs kezek egy szikével azt mutatják, hogy sebész vagyok, a cylinder jelzi a hobbimat, hogy bűvész is vagyok, a piros-fehér-zöld színek pedig arra utalnak, hogy magyar vagyok (3. ábra).



3. ábra Mayo klinikai Gloviczki-ajtókártya: olyan kórtermek ajtajára tettek ki, amelyekben az illető beteget feküdték. A kesztyűs kezek egy szikével a sebészt jelzik, a cylinder a bűvészt, a piros-fehér-zöld pedig a magyar színek

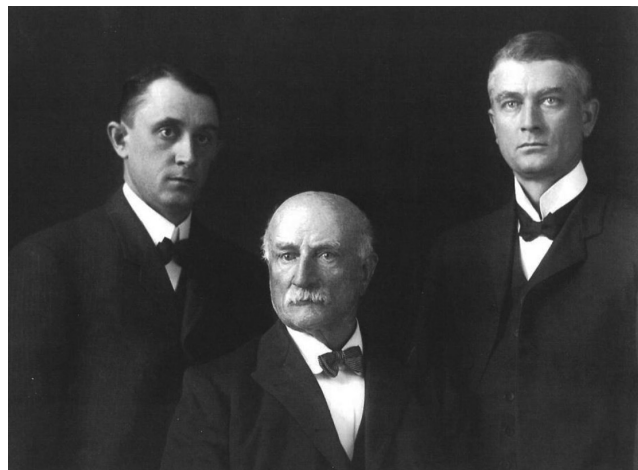
Nagyon szerencsés embernek mondhatom magam, mert orvosi pályámon a Mayo Klinikán gyorsan haladtam. Professzori rangomat 1994-ben kaptam, 2000-ben az Érsebészeti Osztály vezetője lettem, és 2002-től nyolc évig a Gonda Érközpont igazgatójaként dolgoztam. 2008-ban *Joe M. and Ruth Roberts professzori címet* kaptam. Mint a Mayo Klinika sebésze, több mint 10 ezer éremtétetet végeztem. 2016-tól a világ vezető érsebészeti folyóiratának, a *Journal of Vascular Surgery*-nek vagyok a főszerkesztője. Szerencsés voltam azért is, mert az Amerikai Vénás Fórum, a Nemzetközi Angiológiai Unió, az Amerikai Érsebész Társaság és az Érsebészeti Társaságok Világszövetségének elnöki tisztét is betölthettem, és 13 nemzeti és nemzetközi társaság választott meg tiszteletbeli tagjának. 2016-ban a Washington Egyetem Seattleben professzori katedrát alapított, amelyet rólam neveztek el (Peter Gloviczki Professorship in Venous and Lymphatic Disorders).

Klinikai munkásságom mellett kutatással és oktatással foglalkoztam. Szakmai folyóiratokban megjelent dolgozataim száma 435, amelyekhez 27 498 idézet és egy 92-es Hirsch-index párosul. 85 érsebész szakorvost és 25 kutatót mentoráltam. Három évtized alatt a számtalan

nagyszerű lehetőséget, amit kaptam, a Mayo Klinikának és itteni munkámnak köszönhetem.

Mit kell tudni a Mayo Klinikáról? A klinika alapítói, a Mayo család három sebészből állt (4. ábra).

Az apa, William Worrall Mayo több mint 150 éve, 1864-ben kezdte el sebészi praxisát Rochesterben. Két fia, William James és Charles Horace az 1880-as években



4. ábra A Mayo család három sebésze. Az apa, William Worrall Mayo és két fia, William James és Charles Horace

kezdték apjukkal dolgozni a Saint Mary Kórházban, amely 1889-ben nyílt meg. A Mayo Klinika első épületét 1914-ben avatták fel. A Mayo Klinika az első és legnagyobb orvosi csoportpraxis az Egyesült Államokban. A gyógyítás magas szintű, betegközpontú, multidiszciplináris. Különböző szakágak egymást kiegészítő, szoros együttműködése jellemzi.

A Klinika az Egyesült Államokban „A legjobb egészségügyi intézmény” rangját kapta a nemrégiben publikált *U. S. News & World Report* felmérésében. Nehéz elmondani, hogy pontosan mi a siker titka, de a 150 éves örökség, a „team-work” és a közös elv, hogy a beteg érdeke mindenekelőtt áll – nagyon fontos szerepet játszik ebben. Ezenkívül meghatározó az orvosok és ápolók *hozzáértése, együttérzése és a betegek iránti elkötelezettsége*. A Mayo Klinikán „a közös cél az, hogy a beteg a legjobb kezelést kapja, minden nap”. Ezt az elvet követtem én is az elmúlt 30 évben. Erről szolt az elnöki beszámolóim is, amelyet néhány évvel ezelőtt az Amerikai Érsebész Társaság Kongresszusán tartottam.

A Mayo Klinika címerében 3 pajzs látható. Az egyik az oktatást, a másik a kutatást, a harmadik, a legnagyobb pedig a betegellátást jelképezi. Az intézmény nonprofit jellegű, az adótörvények szerint a pluszjövedelem nagy részét az intézetbe kell befektetni. Oktatásra, kutatásra vagy betegellátásra. Ezért aztán a Mayo Klinika az elmúlt 150 esztendő alatt nagyon sokat fejlődött. Rochesteren kívül két új Mayo Klinika nyílt, Arizonában és Floridában.



Közel 5000 orvos és kutató dolgozik itt, valamint több mint 58 000 nővér és alkalmazott. Évente körülbelül 1,3 millió beteget látunk el, akik immár 137 országból érkeznek hozzánk gyógyulni. Az éves oktatási és kutatási keret egymilliárd dollár felett van. Tavaly a bruttó jövedelem meghaladta a 10 milliárd dollárt.

## Magyar kapcsolatok

*Gonda László.* Egy magyar családnak nagyon nagy szerepe volt a Mayo Klinika fejlesztésében. A mezőtúri származású Gonda László, kaliforniai milliomos üzletember és családja rendkívüli összeggel támogatta a Klinikát. Nem mindennapi adományról van szó: a Gonda nevet viselő új központi épület 21 emeletes, ebben kapott helyet az érsebészeti központ is, ahol én is dolgozom (5. ábra).

A Gonda-épület a klinikai tömb fénypontja, az épület belseje művészi és lenyűgöző – a betegek és az itt dolgozók nagy öröme. Ez a környezet inspirál és vitathatatlanul segíti a gyógyítást és a gyógyulást.

*Gerster Árpád.* Egy másik magyar kapcsolat a Mayo családdal Gerster Árpád nevéhez fűződik. Gerster New York-i sebészorvos volt, a Mayo testvérek egyik tanítómestere. Gerster életéről és a Mayo család Gerster iránti nagyrabecsüléséről William Mayo egyik közleményében olvashatunk, amely 1925-ben a *Surgery, Gynecology & Obstetrics* folyóiratban jelent meg. Gerster Árpád Kassán született, ott járt iskolába, és a Bécsi Egyetemen szerzett



5. ábra | A Gonda Lászlóval elnevezett épület a Mayo Klinika fénypontja

orvosi diplomát. Gerster volt az első sebész New Yorkban, aki önálló sebészpraxist kezdett a New York-i poliklinikán. „Erőteltjes, lelkes tanár volt – írta William Mayo –, aki új szemléletet nyitott számomra a sebészetben. Én és a testvérem gyakran meglátogattuk New Yorkban, soha nem mulasztottuk el, hogy együtt lehessünk ezzel a ragyogó tanárral és operatórral, a Mount Sinai Kórházban.” „Gerster nagy ember volt. Szerette a munkáját és annak élt” – írta William Mayo, aki három könyvet említ, amelyekből a legtöbbet tanult. Ebből az egyik Gersteré, az *„Aszeptikus és antiszeptikus sebészet szabályai”*. Gerster egyértelműen jelentős szerepet játszott a Mayo Klinika sebészetének fejlődésében.

*Szent-Györgyi Albert.* Kevésbé tudott, hogy a Mayo Klinika egyik kiemelkedő kutató ösztöndíjasa volt *Szent-Györgyi Albert* is. Szent-Györgyi 1917-ben szerzett orvosi diplomát a pesti orvosegyetemen, majd kutatott Groningenben és Cambridge-ben. A Mayo Klinikán egy esztendő telt a Rockefeller-ösztöndíjjal, majd Szegeden dolgozott, és 1937-ben Nobel-díjat kapott. Szent-Györgyi Nobel-díjas beszédében méltatta a Mayo Klinikát és Edward Kendall professzort, akinek sikerült 25 gramm hexuronsavat előállítania. Ezt később ő átkelesztelte aszkorbinsavnak, amelyről persze kiderült, hogy nem más, mint a C-vitamin. Érdekes adat, hogy Kendall fedezte fel később a kortizont, és 1950-ben ő is Nobel-díjat kapott.

*Geza de Takats.* Híres amerikai érsebész volt, aki Budapesten született. Orvosdoktori és sebészdiplomáját a pesti orvosegyetemen szerezte. Apja a Szemészeti Klinika tanszékvezetője és dékán volt. 1923-ban egy évet töltött a Mayo Klinikán Rockefeller-ösztöndíjjal, itt vette el Carol Beelert feleségül, aki egy életre szóló társa lett. 1924-ben Chicagóban telepedett le, ahol nagyszerű sebészi pályát futott be. Geza de Takats írta az első amerikai érsebésztkönyvet. Michael DeBakey-vel együtt az Amerikai Érsebész Társaság alapító tagja volt, és a társaság 7. elnökének választották.

*D. Emerick Szilágyi.* Szilágyi Imre Dezső Amerika vezető érsebésze volt, aki Erdélyben született. Orvosi tanulmányait Párizsban, Debrecenben és a Michigani Egyetemen végezte. Rezidens orvosként kezdett dolgozni a Henry Ford Kórházban, Detroitban, ahol végleg letelepedett, és később a Sebészeti Osztály tanszékvezető professzora lett. Emerick Szilágyi az Amerikai Érsebész Társaság 37. elnöke volt. A budapesti orvosegyetemről mindig nagy elismeréssel nyilatkozott. Egy levelében, amelyben egy ösztöndíjpályázatra engem javasolt, a következőket írta: „Nevelése Magyarországon nagyon magas szintű intézetekben történt. A Semmelweis Egyetem Budapesten egy olyan intézmény, amely minden szempontból egy szinten van a hasonló nyugat-európai intézetekkel.”

Emerick Szilágyi – Michael DeBakey-vel – a *Journal of Vascular Surgery* első főszerkesztője volt. Folyamatos támogatása sokat jelentett nekem nemcsak abban, hogy most én vagyok a folyóirat főszerkesztője, hanem abban

is, hogy engem választottak meg az Amerikai Érsebész Társaság (Society for Vascular Surgery) 67. elnökének. Így 30 évenként magyar elnöke van a Társaságnak. Már várják is a következő magyart, aki feltehetően a 97. elnök lesz.

### *Hallgatók és tanárok a Semmelweis Egyetemről a Mayo Klinikán*

Mózes Géza, egykori Semmelweis-diák, Kádár Anna professzor asszony tanítványa volt, a II. Számú Patológiai Intézetben. Általános és érsebészeti képzését a Mayo Klinikán kapta, és kitűnő munkájáért a Klinika tanársegédi állást ajánlott fel neki. Rövid, de sikeres szakmai tevékenység után tragikus körülmények között, korán meghalt.

Több más magyar orvos is töltött hosszabb időt a Mayo Klinikán tanulmányúton. *Dzsinich Csaba* kezdte, *Mohácsi Tibor* folytatta. Az Érközpontnak van egy nemzetközi ösztöndíja, ezt nemrégben *Banga Péter*, a Városmajori Klinika egyik fiatal, tehetséges érsebésze nyerte el: egy évet töltött Rochesterben, a Mayo Klinika endovascularis programjának tagjaként. Sok magyar érsebész töltött rövidebb tanulmányutat a Mayo Klinikán, közöttük Szeberényi Zoltán, a Városmajori Klinika érsebész profilvezető docense. A debreceni Tóth Csaba szép közleményben írta meg ottani élményeit az *Érsebészet* című folyóiratban.

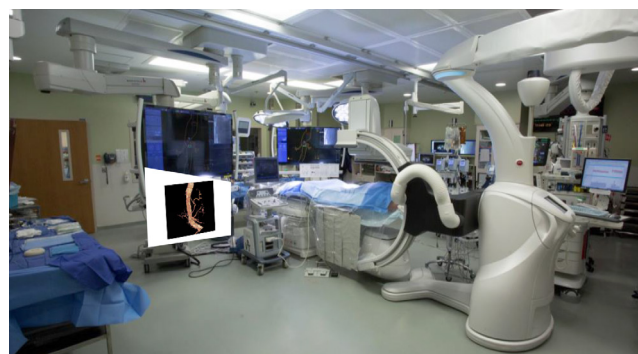
A Városmajorból sebészek látogattak Rochesterbe az 1996. évi Mayo Klinikai Érsebészeti és Angiológiai Szimpóziumra – egy kisebb küldöttséget tudunk vendégül látni. Sokszor találkozunk itteni kollégákkal nemzetközi kongresszusokon, 2009-ben pedig a Gonda Érközpont orvosai látogattak Budapestre, a Mayo közép-európai kongresszusára, amelyet Dzsinich professzorral rendeztünk. Az Intercontinental Szállóban megtartott esemény kiválóan sikerült, felejthetetlen élmény marad. Nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy a magyar-amerikai kapcsolatok erősítésében végzett munkámat a Magyar Sebész Társaság és a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság tiszteletbeli tagsággal, a Semmelweis Egyetem díszdoktori címmel, az Amerikai Magyar Alapítvány George Washington-díjjal és a magyar kormány a Magyar Érdemrend tisztikeresztjével ismerte el.

### **Gondolatok az érsebészet fejlődéséről**

Hasonlóan más szakágakhoz, az érsebészet is hatalmasat fejlődött az elmúlt évtizedekben. A fejlődés az utóbbi években az új *endovascularis technológia* bevezetésének köszönhetően különösen felgyorsult. Ma stentekkel, lézer- és rádiófrekvenciás katéterekkel, egyszerű vagy bonyolult, úgynevezett „branched” vagy „fenestrated” stentgraftokkal kezeljük az ér betegek többségét. A *bioabsorbable stenteket* 2017 nagy orvosi felfedezései közé sorolták. Ma már csaknem rutinszerűen használunk

„drug-coated” ballonkezelést és „drug-eluting” stenteket, nemcsak a koszorúér tágítására, hanem a végtárgyon és a hasban is, perifériás érbetegségekben is. A háromdimenziós nyomtatás, egy másik nagy találmány azt teszi lehetővé, hogy komplex endovascularis műtéteket a beteg számítógépről leképezett aortáján plasztikai modelleken gyakoroljunk.

Az új technológiák bevezetése integrált része lett a *Mayo Klinika endovascularis aorta-programjának is*, már része a három Mayo-pajzsnak, ami a kutatás, az oktatás és a betegellátás egységét jelenti. Az új technológia beépítése a mindennapok gyakorlatába sokba kerül, ehhez nagy befektetésre és intézeti előrelátó tervezésre, Magyarországon nyilván központi állami támogatásra lenne szükség. Mi szerencsés helyzetben vagyunk, a Mayo Klinikának erre megvannak a lehetőségei. A fejlődés egyértelmű, észrevehető. Erre jó példa a sebészeti műtő, amely egy egyszerű szobának nézett ki akkor, amikor a Mayo testvérek megnyitották az első kórházat 1891-ben, ma viszont szupermodern hibrid endovascularis műtőben operálunk, amit a technológia hihetetlen fejlődése tett lehetővé (6. ábra). Ez biztosítja azt is, hogy ne csak magas szinten, hanem sok betegen tudjunk komplex érsebészeti műtéteket végezni.



6. ábra | A legmodernebb endovascularis hibrid műtő a Mayo Klinikán 2017-ben

### **Utószó**

Én nagyon szerencsés embernek tartom magam, mert az elmúlt 30 évben tanúja lehettem annak a nagy fejlődésnek, amely az érsebészet területén megvalósult (7. ábra).

Szerencsés voltam azért is, mert szakmai életutam, amely a Városmajor utcában kezdődött és a Mayo Klinikán fejeződik be, kalandos, sikeres és élményekben gazdag volt. De talán az volt a legnagyobb szerencsém, hogy erre a nagy útra a lehető legjobb útitársat találtam meg – a feleségem, Monika személyében (8. ábra). Orvos és kutató feleségem rendkívül tehetséges festőművész is. Családi életünk nagy öröme látni gyermekeink boldogulását és szakmai sikereit. Péter fiam a filozófia doktora, egy dél-karolinai intézetben tanít kommunikációt és újságírást. Már két verseskötete is megjelent. Lányom, Júlia, állatorvos, lovakat gyógyít New York állam-



7. ábra | Feleségem, dr. Gloviczki Monika olajfestménye

ban. Néhány hónappal ezelőtt tőle kaptam a legnagyobb ajándékot: Kathrine az első unokám, aki gyönyörű. Mindkét gyermekem kiválóan beszél magyarul. Végül azt is megemlítem, hogy Monika fia, Michael Párizsban él, befutott festőművész.



8. ábra | Feleségemmel, Monikával

Visszagondolva az elmúlt évekre, elmondhatom azt, amit Sir Isaac Newton mondott: „Ha távolabbra is látam valaha másoknál, azt azért tehettem, mert óriások vállán álltam.” Ezek között számomra a legnagyobb óriás Soltész Lajos professzor volt. Amit tőle, a Városmajori Klinikától és a Semmelweis Egyetemtől kaptam, hálásan köszönöm!

(Peter Gloviczki, MD,  
Division of Vascular and Endovascular Surgery,  
Mayo Clinic,  
200 1st St SW, Rochester, MN 55905, USA  
e-mail: gloviczki.peter@mayo.edu)

„Finis coronat opus.” (Ovidius)  
(A vég koronázza a művet.)